

ANNA ΓΑΛΛΑΝΟΥ

Στην Πόλη των λυγμών

ΕΚΔΟΣΕΙΣ ΔΙΟΠΤΡΑ

Το βιβλίο αυτό, πέραν των ιστορικών γεγονότων και προσώπων,
είναι προϊόν μυθοπλασίας.

Εισαγωγή

Το κακοτράχαλο μονοπάτι που εδώ και ώρα ακολουθούσε η Αλεξία, γινόταν ολοένα και πιο στενό. Τα πυκνά αγριόβατα δεξιά κι αριστερά της την έκαναν να βαδίζει αργά και με κόπο. Σε κάποια σημεία, μάλιστα, είχαν θεριέψει τόσο πολύ, που έμοιαζαν με δέντρα, και στην προσπάθειά της να περάσει ανάμεσά τους μάτωνε χέρια και μάγουλα. Ο ποδόγυρος του σκούρου ρούχου της σερνόταν κουρελιασμένος και τα διαλυμένα υποδήματά της ελάχιστα προστάτευαν τα πόδια της από τις πέτρες και τα αγκάθια.

Ο ήλιος, που ως τότε κρυβόταν μέσα στα μαύρα σύννεφα, τα παραμέρισε αποφασιστικά κι εμφανίστηκε στον ουρανό προκλητικά μεγαλοπρεπής και λαμπερός.

Ιδρώτας αυλάκωνε το μέτωπό της, το κεφάλι της έκαιγε, τα χείλη της ήταν κάτασπρα και στεγνά από τη δίψα. Οι κραυγές των κατάμαυρων πουλιών που φτεροκοπούσαν τριγύρω ακούγονταν σπαρακτικές, αλλά τις είχε συνηθίσει πια, αφού μόνο αυτές συντρόφευαν ως τώρα την πορεία της.

Το στενό μονοπάτι έστριβε απότομα, και καθώς ανασήκωσε τα μάτια, ένιωσε να τυφλώνεται από μια δυνατή αντανάκλαση. Έβαλε το χέρι της αντήλιο, προσπαθώντας να δει

μέσα από την πυκνή βλάστηση, και αμέσως μετά, αποκαμωμένη, κύλησε στη γη. Μια λίμνη! Το μονοπάτι κατέληγε σε λίμνη. Για μία ακόμα φορά είχε πάρει λάθος κατεύθυνση.

«Όχι, Θεέ μου!» ούρλιαξε με απόγνωση, οικτίροντας τον εαυτό της. Ο μεγάλος δρόμος που ήλπιζε να βρει μπροστά της, δεν υπήρχε. Οι αντοχές της λιγότευαν. Πόσο ακόμα θα περιπλανιόταν;

Ανακάθισε και κοίταξε τριγύρω. Απόλυτη ερημιά. Μια πολύχρωμη πεταλούδα ήρθε προς το μέρος της κι άρχισε να γυροφέρνει μπροστά της· πετούσε λίγο πιο πέρα κι ύστερα ξαναγυρνούσε. Έμοιαζε σαν να την προέτρεπε να σηκωθεί και να την ακολουθήσει.

Η Αλεξία προσπάθησε να σταθεί στα πόδια της, όμως δεν είχε νάκαρα. Έμεινε να κάθεται πάνω στο πυρωμένο χώμα, με τα χέρια κρεμασμένα στα πλευρά, το κεφάλι γερμένο στο στήθος, τα μάτια κλειστά και το μυαλό της γεμάτο αδιέξοδα.

Άνοιξε τα μάτια και είδε τα πάντα να γυρίζουν γύρω της. Αφέθηκε να πέσει ξανά στο χώμα, ακούγοντας σουρσίματα από ζούδια, κοάσματα από βατράχια και παφλασμό νερού. Σίγουρα είχε παραισθήσεις, τέτοιοι ήχοι δεν μπορεί να ήταν πραγματικοί, τους έπλαθε η φαντασία της· η λίμνη ήταν πολύ μακριά. Ίσα ίσα την αντανάκλασή της πρόλαβε να δει.

Πέρασε κάμποση ώρα, κι εκείνη έμενε στην ίδια πάντα θέση, παραιτημένη και ακίνητη. Τα σύννεφα, λες και τη λυπήθηκαν, έτρεξαν βιαστικά να κρύψουν τον άσπλαχνο ήλιο που την τσουρούφλιζε χωρίς έλεος, ενώ ένα απαλό αγέρι άρχισε να τρεμοπαίζει ανάμεσα στα βάτα. Χοντρές στάλες βροχής δρόσι-σαν τα χείλη και το κορμί της, και τότε η Αλεξία έκανε ακόμα μία προσπάθεια να σηκωθεί και να ακολουθήσει την επίμονη και ακούραστη πεταλούδα, που συνέχιζε να πετάει γύρω της.

Γαντζώθηκε από τα βάτα, σφίγγοντας τα χείλη για να πνίξει την κραυγή πόνου από τα αγκάθια που τρύπησαν τα χλιογδαρμένα της χέρια, και επιτέλους κατάφερε να σταθεί όρθια. Πήρε μια βαθιά ανάσα κι έμεινε να κοιτάζει απογοητευμένη το μονοπάτι, που λίγο παρακάτω γινόταν ακόμα πιο αδιάβατο και εξαφανιζόταν μέσα σε μια λόχμη από πανύψηλα βούρλα· στο βάθος του ορίζοντα, η λίμνη λαμπύριζε προκλητικά, σαν να την κορόιδευε.

Έστρεψε το βλέμμα στον ουρανό και τα χείλη της άνοιξαν σε μια άηχη κραυγή. Ουρλιαχτό ψυχής ήταν. Με πρόσωπο ανέκφραστο, γύρισε και πήρε να βαδίζει προς τα πίσω, στο μονοπάτι που την είχε οδηγήσει ως εκεί. Ήταν ξεκάθαρο πλέον πως είχε χαθεί οριστικά.

Το πουλί που τιτίβιζε γύρω από τις ψηλές καλαμιές δεν έμοιαζε καθόλου με τα μαυροπούλια του βάλτου. Αυτή ήταν η πρώτη σκέψη της αμέσως μόλις άνοιξε τα μάτια και είδε την καστανόχρυση ράχη και την υπόλευκη κοιλιά του. Ένα σπουργίτι! Εκείνο, λες και περίμενε τη ματιά της, πέταξε προς το μέρος της, κάνοντας κύκλους από πάνω της. Η Αλεξία χαμογέλασε και τα χείλη της σκίστηκαν σαν ξερό φύλλο δέντρου. Τίναχτηκε από τον πόνο και το πουλί πέταξε τρομαγμένο.

Όστε ζω, σκέφτηκε και κοίταξε τριγύρω. Αμέσως διέκρινε τη διαφορά. Όλα είχαν άλλη μορφή, φαίνονταν πιο πράσινα, πιο φωτεινά. Ακόμα και τα φαρμακερά φυτά που ως χθες την τυραννούσαν, τώρα έμοιαζαν τόσο αθώα!

Έκοψε ένα τρυφερό καλάμι και το πιπίλισε. Γλυκό και ζουμερό της φάνηκε. Το μαλάκωσε καλά στο στόμα της, το

μάσησε κι ύστερα το κατάπιε. Έκοψε ακόμα ένα κι έκανε το ίδιο.

Το σπουργίτι είχε ξανάρθει και φτεροκοπούσε γύρω της, αλλά δεν ήταν πια μόνο του, είχε φέρει και το ταίρι του. Μια αίσθηση γαλήνης απλώθηκε μέσα της και αποφάσισε να κάνει μια ύστατη προσπάθεια να σηκωθεί. Αφού ο Θεός την ήθελε ακόμα ζωντανή, ας έδινε κι εκείνη μια τελευταία ευκαιρία στον εαυτό της.

Στάθηκε με κόπο στα πόδια της, αλλά μόλις τα κατάφερε, ένιωσε τον κόσμο να γυρίζει γύρω της. Απ' ό,τι μπορούσε να υπολογίσει, πρέπει να ήταν περασμένο μεσημέρι· ήλιος δεν υπήρχε στον ουρανό, παρά μόνο κάτασπρα σύννεφα, που κρατούσαν τη ζέστη στη γη. Για την ώρα, γιατί η Αλεξία ήξερε καλά πια πως τα ίδια σύννεφα θα έριχναν σε λίγο πάχνη και παγωνιά που θα περόνιαζε τα κόκαλα.

Έπιασε να προχωράει στην τύχη. Δεν την ένοιαζε πλέον να βρει τον δρόμο, ούτε ο βάλτος την ένοιαζε. Δεν είχε κανέναν προορισμό. Αν ήταν να πεθάνει, ας πέθαινε όρθια, όσο είχε ακόμα τις αισθήσεις της. Έτρεμε στη σκέψη πως ίσως ερχόταν η στιγμή που θα έγερνε στη γη αδύναμη, έρμαιο στα σαρκοβόρα πουλιά και τα ζώα του βάλτου.

Ναι! Θα συνέχιζε να περπατάει ακόμα κι όταν έπεφτε η νύχτα. Θα συνέχιζε την πορεία της μέχρι το τέλος.

Πιανόταν από τις καλαμιές και προχωρούσε αργά. Οι καταματωμένες παλάμες και οι πληγιασμένες πατούσες της δεν της προκαλούσαν πια πόνο.

Βάδιζε μέσα στα σκοτάδια, σκοτεινή σκιά κι εκείνη ανάμεσα στις άλλες τριγύρω· μόνο το αντιφέγγισμα του φεγγαριού πάνω στα ξανθά μαλλιά της μαρτυρούσε πως δεν έμενε ακίνητη.

Είδε από μακριά τη λάμψη της φωτιάς, κι ένα αλλοπαρμένο γέλιο ξεπήδησε από μέσα της. *Αυτή είναι η αρχή του τέλους*, σκέφτηκε. *Άρχισα να έχω παραισθήσεις*. Ωστόσο συνέχισε να προχωράει, έχοντας το βλέμμα της καρφωμένο στην κόκκινη ανταύγεια, που όλο και πλησίαζε. Οι καλαμιές και τα βάτα είχαν εξαφανιστεί ως διά μαγείας, και η Αλεξία ένιωθε τα πόδια της να βουλιάζουν σ' ένα απαλό χαλί από χορτάρι.

Κοντοστάθηκε και κοίταξε έκπληκτη το ξέφωτο που ανοιγόταν μπροστά της, καθώς και τις σκηνές που βρίσκονταν σκορπισμένες γύρω από μια δυνατή φωτιά που έκαιγε στο κέντρο.

Ληστές θα είναι, υπέθεσε κι έκανε να φύγει. Και να πάει πού; Πίσω στον βάλτο;

Μπερδεμένη και αναποφάσιστη, τρόμαξε σαν ένιωσε ανάσα ανθρώπου πίσω της, ενώ την ίδια στιγμή ένα χέρι τη γράπωσε από τα κουρέλια που φορούσε. Έστρεψε απότομα το κεφάλι της και είδε έναν νάνο με παραμορφωμένο πρόσωπο και μεγάλη καμπούρα, να την κοιτάζει με μάτια γουρλωμένα από τον φόβο. Εξίσου φοβισμένη κι εκείνη, προσπάθησε να διώξει το χέρι του από πάνω της· ήθελε να ξεφύγει, να τρέξει να σωθεί, όμως τα πόδια της είχαν παράλυσει. Έκανε ακόμα μία προσπάθεια, και τότε ο δύσμορφος ανθρωπάκος την άρπαξε από τις γάμπες και την έριξε κάτω. Την ακινητοποίησε στο έδαφος κι αμέσως έβγαλε φωνή που σήκωσε τον τόπο.

«Ζέφυρεεε, Γιακίμ! Το ξωτικό του βάλτου! Τρέξτε! Έλιασα το ξωτικό του βάλτου. Ζέφυρεεεε, Γιακίμ...»

ΜΕΡΟΣ ΠΡΩΤΟ

*Μέγα Παλάτιον,
Κωνσταντινούπολη*

Κεφάλαιο 1

Ο νεαρός ζωγράφος έδεσε σφιχτά ένα φαρδύ κορδόνι στη μέση του κι ύστερα δίπλωσε κάμποσες φορές τα μανίκια του λαδοπράσινου χιτώνα του. Πάνω στο τρίποδο βρισκόταν ένα έργο σκεπασμένο με λινάτσα, ενώ στον μακρόστενο πάγκο δίπλα του ήταν αραδιασμένα τρία ξύλινα γουδιά, κάμποσα πινέλα διαφορετικού μεγέθους, ένα γυάλινο μπουκάλι με νέφτι, άλλο ένα με λάδι και αρκετά βαζάκια με σκόνες διαφόρων χρωμάτων. Παραδίπλα υπήρχαν ακουμπισμένα δύο ορθογώνια κομμάτια ξύλου με βαμμένες τις μπροστινές τους επιφάνειες· η μία υπόλευκη και η άλλη γαλαζωπή.

Στάθηκε σκεπτικός μπροστά στο τρίποδο κι ύστερα, με αργές κινήσεις, αφαίρεσε τη λινάτσα. Ρίγος τον διέτρεξε κι ευλαβικά έκανε τον σταυρό του.

Δεν υπήρχε πίνακας εκεί, αλλά η εικόνα ενός αγίου.

Έπεσε στα γόνατα και βάλθηκε να κάνει βαθιές μετάνοιες, μουρμουρίζοντας προσευχές, με το μέτωπό του ν' ακουμπάει στο δάπεδο. Σε λίγο σηκώθηκε, σταυροκοπήθηκε ξανά και φίλησε τρεις φορές την εικόνα.

Δάκρυα αυλάκωναν τα άγουρα μάγουλά του καθώς πλησίασε στον πάγκο. Έριξε στο ένα γουδί μια μεζούρα από

την κόκκινη σκόνη, άλλη μία από τη μαύρη κι ελάχιστη από την κίτρινη. Πρόσθεσε λάδι, μια μικρή ποσότητα νέφτι κι άρχισε ν' ανακατεύει βιαστικά. Κράτησε ψηλά το γουδοχέρι και κοίταξε το χρώμα που είχε δημιουργηθεί. Ήταν σκούρο καφέ, σχεδόν μαύρο. Μόρφασε, σαν κάτι να μην του άρεσε, κι έριξε λίγη ακόμα κίτρινη σκόνη και νέφτι. Ανακάτεψε ξανά κι ύστερα άδειασε το μείγμα σ' ένα φαρδύ και καθαρό τάσι· τώρα είχε ένα ανοιχτόχρωμο καφετί χρώμα.

Πήρε το τάσι στο ένα χέρι κι ένα φαρδύ πινέλο στο άλλο και προχώρησε αργά ως το τρίποδο. Στάθηκε ξανά μπροστά στην εικόνα. Υποκλίθηκε αρκετές φορές, κι ενώ βουβοί λυγμοί ταρακουνούσαν τους ώμους του, άρχισε να βάφει με πλατιές πινελιές την επιφάνειά της. Πολύ σύντομα, η μορφή του αγίου καλύφθηκε από ένα παχύ στρώμα μπογιάς· δύσκολα πλέον θα μπορούσε να φανταστεί κάποιος τι απεικόνιζε πριν. Τώρα δεν ήταν παρά ένα κομμάτι βαμμένου ξύλου.

Ο ζωγράφος το έπιασε προσεκτικά από το πλάι και το ακούμπησε στον πάγκο, δίπλα στα άλλα δυο, που ήταν ήδη στεγνά. Στη συνέχεια, με ανέκφραστο πρόσωπο, τοποθέτησε το ένα από αυτά στο τρίποδο και έπιασε να ζωγραφίζει πάνω του.

Η δωδεκάχρονη κοπελίτσα, κρυμμένη κάτω από τον σωρό με τις λινάτσες, παρακολουθούσε εδώ και ώρα με ενδιαφέρον τον ζωγράφο. Είχε τρυπώσει τυχαία στο εργαστήρι του, όμως πριν προλάβει να το εξερευνήσει, άκουσε κάποιον να πλησιάζει. Ήταν αδύνατον να φύγει, κι έτσι έτρεξε τρομαγμένη να κρυφτεί. Ίσα που πρόφτασε.

Εκείνος μπήκε με αργόσυρτα βήματα μέσα σε τούτο το

απομονωμένο και παράξενο δωμάτιο που βρισκόταν στα υπόγεια του παλατιού. Η μικρή, με μάτια γουρλωμένα από την έκπληξη, δεν μπορούσε να καταλάβει ποια ακριβώς ήταν η δουλειά που του είχαν αναθέσει να κάνει. Έδειχνε τόσο λυπημένος, αλλά και τόσο προσηλωμένος σε αυτή...

«Εξερευνώντας το παλάτι» είχε ονομάσει η Αλεξία το παιχνίδι που έπαιζε τα δύο τελευταία χρόνια, κι αυτό είχε οδηγήσει τα βήματά της εκεί κάτω. Δεν ήταν, βέβαια, ούτε εύκολο ούτε απλώς ένα παιχνίδι, όμως σ' εκείνη άρεσε πολύ· της κέντριζε την περιέργεια, γιατί έμπαινε σε μέρη που ήταν απαγορευμένα σε όλους, πόσο μάλλον σε ατίθασα κορίτσια σαν ελόγου της. Ειδικά η συγκεκριμένη πλευρά του παλατιού ήταν δυσπρόσιτη, γιατί εκεί βρίσκονταν τα διαμερίσματα του αυτοκράτορα.

Η πριγκίπισσα Αλεξία είχε τον τρόπο της να ξεγελάει τους πάντες όταν ήθελε. Συγκαταβατική, ντροπαλή και χαμηλόβλεπούσα, συνήθως τους έλεγε «ναι», και μόλις τους καθυσύχαζε με το άτολμο χαμόγελό της, έκανε τα δικά της.

Είχε βρει κάμποσους τρόπους να ξεφεύγει από τον περιορισμό της κάμαράς της και να τριγυρίζει στο παλάτι, χωρίς ως τώρα να την αντιληφθεί κανείς. Κατάφερνε να εντοπίζει κρυφώνες –σε σκοτεινές στοές και υπόγεια, σε μυστικούς διαδρόμους, ακόμα και μέσα σε δωμάτια– και χωμένη εκεί για ώρες έβλεπε κι άκουγε πολλά.

Η πάντα απόμακρη μητέρα της σπάνια ασχολούνταν μαζί της, και η παιδαγωγός της, η Σοφία, έκανε φιλότιμες προσπάθειες να αναπληρώσει την έλλειψη της μητρικής προσοχής.

Αυτό, ωστόσο, δεν ήταν πλέον εφικτό. Εκτός του ότι είχαν περάσει τα χρόνια και οι αντοχές της είχαν μειωθεί, την είχε επιπλέον καταρρακώσει ο χαμός του μοναχογιού της, κι έτσι ούτε το συναισθηματικό κενό της Αλεξίας μπορούσε να καλύψει ούτε και να της επιβληθεί. Περιοριζόταν, λοιπόν, στα τυπικά καθήκοντά της, δηλαδή να της μάθει εκείνα τα πράγματα που θεωρούνταν απολύτως απαραίτητα για μια πριγκίπισσα: να κάνει τις πρότερες υποκλίσεις, να είναι ευγενής και καλότροπη και να τιμά τον αυτοκράτορα Κωνσταντίνο, τον νονό της.

Η Αλεξία, μεγαλώνοντας ουσιαστικά χωρίς έλεγχο, είχε διαμορφώσει μια αυτόνομη προσωπικότητα. Επιφανειακά έδειχνε να πειθαρχεί και να υπακούει στους κανόνες, ενώ στην πραγματικότητα είχε την ικανότητα να χειρίζεται τις καταστάσεις με τέτοιο τρόπο, ώστε να κάνει πάντα αυτό που πραγματικά την ενδιέφερε. Ήταν πανέξυπνη και πολύ προσηκτική, κι έτσι δεν είχε φέρει ποτέ σε δύσκολη θέση ούτε την παιδαγωγό ούτε τη δασκάλα της, μια μοναχή που είχε αναλάβει τη μόρφωσή της.

Το καινούριο παιχνίδι της, καθαρά δικής της έμπνευσης, τη διασκέδαζε αφάνταστα, και όσο πιο επικίνδυνο γινόταν τόσο ο ενθουσιασμός της μεγάλωνε. Δεν ήταν καθόλου εύκολο στον οιονδήποτε να εισχωρεί παντού, και ιδίως στα αυτοκρατορικά διαμερίσματα. Γνώριζε πολύ καλά πως, αν την ανακάλυπταν, οι συνέπειες θα ήταν δυσάρεστες, όμως αυτό, αντί να την αποθαρρύνει, την έκανε ακόμα πιο ριψοκίνδυνη. Τα άδυτα και τα μυστικά που έκρυβε το Μέγα Παλάτιον ήταν πρόκληση για εκείνη. Εξάλλου, μια χαρά τα είχε καταφέρει ως τώρα.

Τον τελευταίο μήνα είχε σταματήσει να γυροφέρνει στους

γυναικωνίτες και στα διαμερίσματα της Αυγούστας· είχε βαρεθεί να βλέπει τα ίδια και τα ίδια πρόσωπα, κι έτσι ένα βράδυ αποφάσισε να περάσει στην εντελώς αντίθετη πλευρά του παλατιού· εκεί όπου μόνο άντρες κυκλοφορούσαν, και μάλιστα ανώτατοι αξιωματούχοι: συγκλητικοί, λογοθέτες και στρατηγοί.

Μέχρι και τον νονό της, τον αυτοκράτορα, είχε δει από μακριά να περπατάει μαζί με την ακολουθία του στην εσωτερική αυλή. Πόση χλιδή και μεγαλοπρέπεια είχε εκείνη η εικόνα! Ένιωσε τόσο περήφανη, όμως η καρδιά της γέμισε ανείπωτη θλίψη, μόλις το βλέμμα της στάθηκε στους δύο στρατηγούς που βιάδιζαν δίπλα του. Για μια στιγμή έκλεισε τα μάτια και φαντάστηκε πως ο ένας από αυτούς, ο πιο παρασημοφορημένος, ήταν ο πατέρας της. Κι αμέσως μετά θύμωσε με τον εαυτό της· από τις περιγραφές που είχε ακούσει, εκείνος ο κοντόχοντρος και άσχημος άντρας σε τίποτα δεν μπορούσε να μοιάζει με τον αγέρωχο Αλέξιο. Όλοι στο παλάτι είχαν να λένε για την ομορφιά και το παράστημα του στρατηγού πατέρα της, που η ίδια, δυστυχώς, δεν θυμόταν καν.

Ο ζωγράφος, με νοτισμένα από τα δάκρυα μάγουλα, συνέχιζε να κάνει σταυρούς και μετάνοιες, ψιθυρίζοντας προσευχές. Το θέαμα την παραξένευε, πρώτη φορά έβλεπε κάτι ανάλογο. Το πρόσωπό του έμοιαζε διάφανο, σχεδόν εξαϋλωμένο, και καθώς άκουγε τις ικεσίες του, ανατριχίλα απλώθηκε στο κορμί της.

Τι δουλειά είχε ένας τόσο θεοσεβούμενος άνθρωπος στα αυτοκρατορικά διαμερίσματα; Τέτοιου είδους έκφραση

πίστης ήταν απαγορευμένη στο παλάτι, και η Αλεξία πολύ θα ήθελε να ανακαλύψει τι συνέβαινε με τούτον εδώ.

Την ίδια στιγμή ακούστηκαν βαριά βήματα έξω από το δωμάτιο κι εκείνη χώθηκε ακόμα περισσότερο μέσα στις λιβάτσες. Φρουροί! Ήταν σίγουρη.

Πράγματι, ο στρατιώτης που εισέβαλε στο εργαστήρι ρώτησε απότομα τον νεαρό άντρα αν είχε τελειώσει, κι αυτός, με βαθύ αναστεναγμό και χαμένος στον κόσμο του, έγνεψε καταφατικά.

«Αρκετά για σήμερα τότε. Μπρος, πάμε».

Ο ζωγράφος σκέπασε το έργο του με τη λινάτσα, έβαλε τα πινέλα σ' ένα ψηλό βάζο με νέφτι, κατέβασε τα μανίκια του και ακολούθησε τον φρουρό.

Η Αλεξία έμεινε κάμποση ώρα ακίνητη στη θέση της κι ύστερα ξετρύπωσε από την κρυψώνα της και στάθηκε μπροστά στο τρίποδο. Ανασήκωσε τη λινάτσα και κοίταξε από κάτω. Ο μισοτελειωμένος πίνακας απεικόνιζε έναν άντρα καβάλα πάνω σ' ένα κάτασπρο άτι. Μπροστά του έτρεχε ένα άγριο σκυλί κι ακόμα πιο μπροστά ένα μικρόσωμο θήραμα. Μια σκηνή από κυνήγι!

Υπήρχαν δύο ακόμα πίνακες με παρεμφερή θέματα, που ο ζωγράφος είχε ακουμπήσει όρθιους στον αριστερό τοίχο. Άφησε τη λινάτσα να πέσει πάνω στο έργο κι έκανε να προχωρήσει προς τα εκεί, όταν ξαφνικά άκουσε και πάλι βήματα να πλησιάζουν. Χωρίς να χάσει την ψυχραιμία της, έτρεξε όσο πιο γρήγορα μπορούσε και κρύφτηκε ξανά.

Ο άντρας που μπήκε στο εργαστήρι κουβαλούσε ένα μεγάλο σακί. Πρέπει να ήταν αρκετά βαρύ, γιατί μόλις το ακούμπησε καταγής, αναστέναξε ανακουφισμένος. Στάθηκε για λίγο να πάρει μια ανάσα κι αμέσως μετά έφυγε.

Μόλις έσβησαν τα βήματά του, η Αλεξία ακροπατώντας προχώρησε ως το σακί, το άνοιξε και έκπληκτη είδε πως ήταν γεμάτο με εικόνες, πολλές εικόνες. Τράβηξε μία έξω και την κοίταξε προσεκτικά. Πρώτη φορά έπιανε εικόνα στα χέρια της. Από τις κρυφές συζητήσεις που είχε ακούσει, γνώριζε καλά τις απαγορεύσεις, τις σφοδρές διαμάχες και τους διωγμούς που γίνονταν γι' αυτές.

Ποιος ήταν, άραγε, τούτος ο καβαλάρης με το φωτοστέφανο γύρω από τα καστανόχρυσα μαλλιά του, που με το ακόντιό του είχε καρφώσει έναν φτερωτό δράκο που έβγαζε φωτιές από το στόμα; Τι όμορφος νέος!

Πήρε μία ακόμα εικόνα στα χέρια της. Η νεαρή ρασοφορεμένη γυναίκα, κι αυτή με φωτοστέφανο, κρατούσε ένα πινάκιο με δύο μάτια μέσα. Τρομακτικό!

Την έβαλε πίσω στο τσουβάλι και έβγαλε μια άλλη, που απεικόνιζε έναν σελπτό γέροντα με κάτασπρα γένια· κι αυτός είχε φωτοστέφανο.

Άγιοι πρέπει να ήταν όλοι, όμως ποιοι; Δεν τους ήξερε. Μπορούσε ν' αναγνωρίσει μόνο τη γλυκύτατη Θεοτόκο και το βασανισμένο πρόσωπο του Χριστού πάνω στον Σταυρό. Παλιότερα, σε μια ξαφνική της έφοδο στο δωμάτιο της μητέρας της, την είχε πιάσει να προσεύχεται γονατιστή μπροστά σε αυτές τις δύο εικόνες.

«Μη μιλήσεις σε κανέναν για ό,τι είδες, κινδυνεύει η ζωή μου. Ο νονός σου ο Αύγουστος μισεί τις εικόνες, κι αυτούς που τις προσκυνούν τους κυνηγάει και τους σκοτώνει σαν θηράματα», της είχε πει πανικόβλητη. Την έβαλε, μάλιστα, να της ορκιστεί πως θα κρατούσε το στόμα της κλειστό. Κι έτσι έγινε. Εκείνη καταχώνιασε στο βάθος του μυαλού της το συμβάν και το ξέχασε.

Και να τώρα που αυτό το γεμάτο τσουβάλι την είχε αναστατώσει τόσο... Όχι απλώς αναστατώσει, τρομοκρατήσει.

Όχι, δεν ήθελε να ξέρει.

Έφυγε βιαστικά από το εργαστήριο, λες και κάποιος την κυνηγούσε. Κρατούσε ως και την ανάσα της, μέχρι που άνοιξε την πόρτα της κάμαράς της και χώθηκε μέσα, με την ψυχή στο στόμα.

Ο νεαρός ζωγράφος, γονυπετής στην κρύα και γυμνή κάμαρά του, ζητούσε κλαίγοντας το έλεος και τη συγχώρεση του Θεού για το ανοσιούργημα που διέπραττε. Ανέκαθεν ήταν δειλός, το ήξερε. Μα πώς μπορούσε να αντιταχθεί στον αυτοκράτορα, πώς μπορούσε να αρνηθεί; Θα του έπαιρνε αμέσως το κεφάλι.

«Ε, και; Δεν το αξίζω μήπως; Θεέ μου, δώσε μου τη δύναμη να εναντιωθώ στον μεταμορφωμένο διάβολο που βασανίζει την ψυχή μου καθημερινά», ψέλλισε, ανήμπορος να κρατηθεί όρθιος. «Η οργή Σου να γίνει ο Παράδεισός μου».

Σωριάστηκε στην ψάθα που φιλοξενούσε το λιπόσαρκο σώμα του, αγνοώντας το ξεροκόμματο, τις ελιές και το λαγήνι με το νερό που κάποιος είχε ακουμπήσει σ' έναν κομμένο κορμό λίγο πιο κει.

«Σε παρακαλώ, Θεέ μου, κάνε το θαύμα Σου, βοήθησέ με», προσευχόταν μέχρι που το πρώτο φως της αυγής μπήκε από τον μικρό φεγγίτη.

Σέρνοντας τα πόδια, πήγε στο εργαστήριο κι αμέσως είδε το σακί με τις εικόνες πεταμένο κατάχαμα. Άρχισε να τις βγάζει μία μία. Ο Άγιος Γεώργιος, η Αγία Παρασκευή, ο Άγιος

Αντώνιος, ο Άγιος Σεβαστιανός, η Αγία Πουλχερία... Τις κράτησε με ευλάβεια, τις προσκύνησε με κατάνυξη και μετά τις άπλωσε στο δάπεδο, τη μία δίπλα στην άλλη.

«Πώς θα αντέξω να σκεπάσω με μπογιά τα πρόσωπά σας και πάνω στην αγιότητά σας να ζωγραφίσω κυνηγούς και θηράματα;» μουρμούρισε αποκαρδιωμένος, καθώς συνέχιζε ν' αδειάζει το σακί.

Κρατούσε στα χέρια του την εικόνα του Αγίου Στυλιανού και ήταν έτοιμος να την προσκυνήσει, όταν είδε έκπληκτος πως στην πίσω πλευρά της υπήρχε ένα κολλημένο χαρτί. Ένα μήνυμα...

Αδελφέ μου Μιχαήλ, προσπάθησε να διασώσεις όσο περισσότερες εικόνες μπορείς. Βρες μια καλή κρυψώνα στο εργαστήριό σου και τα άλλα είναι δικιά μας δουλειά. Θα φροντίσουμε να τις πάρουμε και να τις στείλουμε στο Άγιο Όρος, στη μόνη κιβωτό της Χριστιανοσύνης που μας απέμεινε. Μόλις διαβάσεις αυτό το σημείωμα, κατάστρεψέ το αμέσως.

Ρίγος τον διαπέρασε με τούτα τα λόγια. «Ο Θεός έκανε το θαύμα Του», ψιθύρισε, κοιτάζοντας ταυτόχρονα γύρω γύρω. «Μα πού να τις κρύψω;» είπε δυνατά. «Δεν υπάρχει καμιά κρυψώνα εδώ μέσα. Όπου και να τις βάλω, θα τις βρουν».

Παρ' όλα αυτά, με καινούρια δύναμη πια, άδειασε όλο το σακί, στοιβάζοντας τις εικόνες. Τις μέτρησε, ήταν δεκαπέντε.

Πόσες εκκλησιές αδειάζει ο καταραμένος κάθε μέρα; Πόσους άμοιρους σαν κι εμένα αναγκάζει ο δαίμονας να καλύπτουν με μπογιά τα ιερά πρόσωπα; σκεφτόταν, ενώ την ίδια

στιγμή πρόσεξε τον σωρό με τις μισοσκισμένες λινάτσες στο πίσω μέρος του εργαστηρίου.

«Θα τις κρύψω ανάμεσά τους», αποφάσισε. «Κανείς δεν πρόκειται να υποψιαστεί ότι βρίσκονται μέσα σε αυτά τα κουρέλια».

Δυο τρεις μέρες μόνο είχαν περάσει από τότε που η Αλεξία είχε βρεθεί στο εργαστήρι του ζωγράφου. Το ήξερε πως ήταν αρκετά παρακινδυνευμένο να ξαναπάει, όμως το αποτόλμησε. Απ' όλα τα άλλα μέρη του παλατιού, εκείνο της φαινόταν το πιο μυστηριώδες.

Τι νόημα είχαν όλα αυτά που είχε δει; Πού έβρισκαν τόσες εικόνες και τις μετέφεραν εκεί κάτω σε τσουβάλια; Και γιατί; Αλλά και ο ζωγράφος, τι αλλοπρόσαλλη συμπεριφορά είχε! Τη μια έλεφετε κάτω και χτυπούσε το μέτωπό του στο χώμα, την άλλη έψελνε και σταυροκοπιόταν κλαίγοντας, κι ύστερα άλλαζε όψη και αφού πρώτα μπογιάτιζε τα πρόσωπα των αγίων, ζωγράφιζε πάνω τους κυνηγούς και θηράματα.

Εκείνο το πρωί έφυγε αρκετά νωρίς από την κάμαρά της και διασχίζοντας κρυφές στοές και περάσματα τρύπωσε στο εργαστήρι.

Πήγε αμέσως στο τρίποδο και σήκωσε τη λινάτσα. Κοίταξε το θέμα του μικρού πίνακα. Ένας κυνηγός στόχευε με το τόξο του μια αμέριμη πέρδικα.

Έριξε μια ματιά τριγύρω και είδε στη βάση του πάγκου μια στοίβα με εικόνες. Έπιασε την πρώτη κι αμέσως πίσωπάτησε. Μια πανέμορφη, χαμογελαστή γυναίκα κρατούσε έναν δίσκο, όπου πάνω του βρισκόταν το κομμένο κεφάλι

ενός άντρα. Σκιάχτηκε τόσο, που παραλίγο να της πέσει η εικόνα από τα χέρια. Πριν προλάβει να το βάλει στα πόδια, γιατί αυτή ήταν η επιθυμία της, άκουσε βήματα κι έτρεξε να κρυφτεί στις λινάτσες.

«Είναι κανείς εδώ;» ρώτησε ο ζωγράφος, μπαίνοντας επιφυλακτικά.

Η Αλεξία, που είχε ζουρπώσει στη θέση της, ήταν τόσο φοβισμένη, που και να ήθελε να μιλήσει, δεν μπορούσε. Η γλώσσα είχε κολλήσει στον ουρανό της.

Ο ζωγράφος έμεινε ακίνητος, κοιτάζοντας δεξιά κι αριστερά, κι αμέσως μετά προχώρησε προς την κρυψώνα της. Άραγε την είχε προδώσει κάποια ανεπαίσθητη κίνησή της; αναρωτήθηκε. Πώς ήταν δυνατόν; Ως και την ανάσα της κρατούσε.

Εκείνος τράβηξε απότομα τις λινάτσες και, μόλις την είδε, έβγαλε μια κραυγή έκπληξης.

«Ποια είσαι εσύ;» τη ρώτησε βραχνά, αρπάζοντάς την από το μπράτσο. Την έστησε μπροστά του και το βλέμμα του κατέβηκε από τα ξανθά μαλλιά της στο χρυσό κωνσταντινάτο με το κεφάλι του αυτοκράτορα, που ήταν περασμένο στον λαιμό της. «Μίλα, γιατί θα φωνάξω τη φρουρά», την απείλησε, αλλά η φωνή του φανέρωνε πως ήταν πολύ τρομαγμένος.

«Είμαι η Αλεξία, κόρη του πρίγκιπα Αλέξιου και της Δωροθέας των Σέρβων», ψέλλισε αδύναμα εκείνη.

«Είσαι πριγκίπισσα;» τη ρώτησε σαν να μην πίστευε στ' αφτιά του. «Τι δουλειά έχεις στο εργαστήρι μου; Το ξέρουν οι γονείς σου πως τριγυρνάς σε αυτή την πτέρυγα του παλατιού; Τι θα πει ο πατέρας σου μόλις το μάθει;»

«Ο πατέρας μου έχει πεθάνει, δεν μπορεί, λοιπόν, να πει τίποτα», απάντησε εκείνη αγέρωχα, λες και αυτή η απώλεια, τη συγκεκριμένη στιγμή, αποτελούσε πλεονέκτημα.